

(המשך מעמוד 31)

את לימודיו. הלימודים שלי קשורים למעבדה. אני יכול לבקש אישורי-נסיעה מירד, אבל בדרך-כלל התשובה היא שלילית. רק לעיתים רחוקות מאש-רים נסיעה. והרי אינני יכול לבסס את לימודי על נסיעה מיקרית למעבדה.

בטח שאני כועס. הלימודים חשור בים לי. אבל במשך השנים התפתחה בי קהות. מין ארישות למצב שלי. נהייתי כמו מכונה. אני נוסע לנצרת, חוזר קורא, אוכל, ישן. ככה יום אחר יום.

בין הצו החמישי לשישי היתה הפסקה של חודשיים. יכולתי לנסוע לכל מקום. לעשות כל מה שאני רוצה. ופיתאום לא ידעתי מה לעשות עם עצמי. הייתי מבולבל. קצת פחדתי לצאת מהכפר. ובשהחלתי להתרגל לחופשי. שבו וחידשו לי את צורה-הג' בלה.

אין ניסים. הגס הראשון של ישוע אירע בכפר-כנא. בסעודת חתונה רבת-משתתפים הפך המטיף מנצרת מים ליון. כך לפחות טוענת הברית החדשה. אלפי תיירים מכל העולם פוקדים את מקום-הנס, בכנסיה המקומית נס ישוע. עומר מביט בהם וצוחק. הוא אינו מאמין בניסים. לו תמיד קורים מקרים שהם הדיפך המוחלט של הניסים הנוצ'ריים.

למשל, בחודש נובמבר 1984 ערכו אנשי ביטחון ביקוריפתע לילי בביתו. עומר לא נמצא במיטתו. הוא נשפט ונכלא לחודשיים בכלא-דימון. הריתוק הממושך, המאסר, החקיי

הרשאה בכתב של מפקח המיטרה המחוזי. עליו להתייצב מרי יום בתחנת-המיטרה הקרובה לאיוור מגוריו. כמו כן, ישאר המרותק בתוך תחומי ביתו כל יום למן שעה אחת לאחר שקיעת החמה עד לזריחת החמה.

כך זה קורה באופן מעשי: הריתוק הפך אותי לאדם עצלן, אומר עומר. בכוכר אני מתעורר בשעה מאוחרת. בשביל מה לקום מוקדם? הרי ממילא אני לא ממחר לשום מקום.

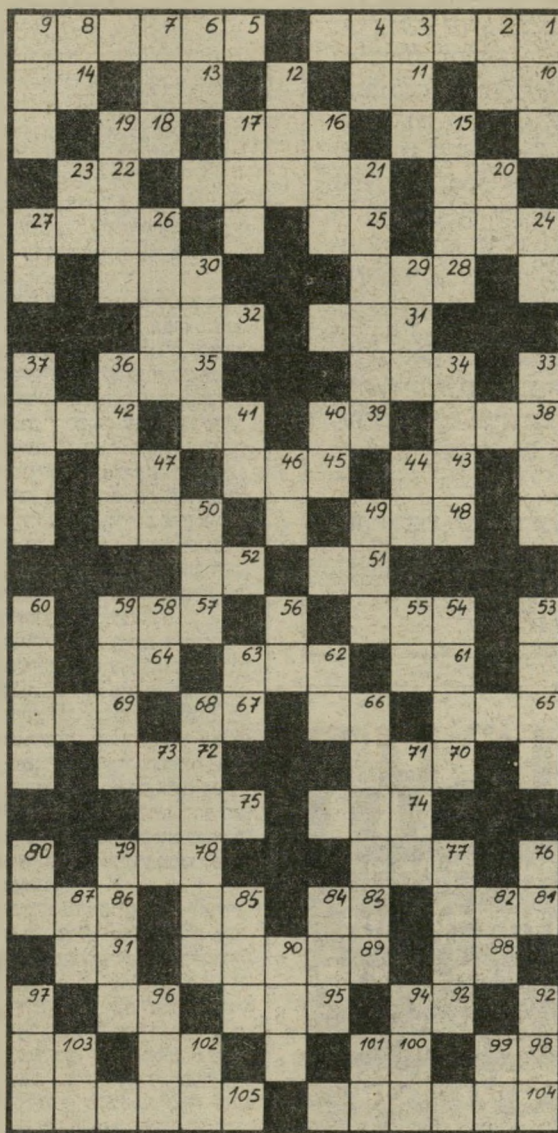
כל בוקר, בשעה 10, גם בשבתות ובחגים יהודים ומוסלמיים, אני צריך להתייצב במיטרת נצרת, לחתום את שמי אצל היומנאי ומייד אחר-כך לחזור לכפר. אסור לי להסתובב בנצרת, לי טייל או סתם לשבת בבית-קפה.

מחירה של הנסיעה לנצרת ובחורה כ-2000 שקלים. כששאלתי אותם מאין אקח את הכסף, ענו לי שהמצב הכלכלי שלי זו הבעיה שלי. וזו באמת בעיה. בכפר אין לי עבודה. מחוץ לכפר אסור לי לעבוד.

למולי, לאבא שלי יש די כסף כדי לפרנס אותי. מרותקים אחרים ממש סובלים ממחסור. בךדוד שלי, ג'מיל אסעד, זמרח'תונות, היה מרותק משך שנה. יש לו שיבעה ילדים והוא לא ירע איך יצליח להאכיל אותם. אם החמולה לא היתה עוורת לו, הוא והאשה וה' ילדים היו רעבים ללחם.

בשעה 11 בכוכר חוזר עומר לכפר-כנא. כל היום לפניו, גרוש בשעות פנאי. עומר: לפעמים אני עוזר לאבי

מאונך:

1 חלק מן הלילה; 5 נמצא על קו העוני (3,3); 10 משש בידיים; 11 פנה לאחור; 13 חית טרף גדולה; 14 תואר הולנדי; 15 צאצאה; 16 כלי-נגינה מוזי; 18 בלל; 20 מתרונן; 21 דג סלמון; 22 מספיק; 24 כהמת-בית באפריקה; 25 אנא; 26 תירושי, חבר בתרגולים; 28 "הוקן" הרומי, הוא מרקיס פורקוס (ש"מ); 30 ענף רך, היוצא מן השורש; 31 הקרש מוסלמי; 32 נחל אכזב; 34 התקוממות; 35 קבוצת אנשים נבחרים בראש אגודה; 38 אש (ארמית); 39 אבוי; 41 כנף-בגד; 42 קשר; 43 אריג אבלות; 45 אטימחיקון; 47 אות; 48 פילוסוף אנגלי, ממניחיהיסוד לפרגוגיה (ש"מ); 50 שכירה, רסוק; 51 נקי; 52 טמפרטורה נמוכה; 54 נחיצות מרובה; 57 בירה אירופית; 61 ממהר; 62 צפה ברוח הקדש; 64 מצב במשחק המלכים; 65 בינוני, אמצעי; 66 הבל; 67 בית-מרוח; 69 סוג של חיידקים; 70 אין טעם להביא אותו לעפרים; 72 כבשה צעירה; 74 מכאוב; 75 שלב כסולם; 77 שולים באריג; 78 שיר לכת; 81 אחד מבגרי הכהן הגדול; 83 מה שנשאר מן המלקוח; 85 תו ראשון במו'סיקה; 86 עמל, יסורים; 88 אריג יקר; 89 ממצב ללא מוצא. בהשאלה — אפס מעשה; 91 רקב; 93 סוד; 95 שיש דוקרני ופרי עסיסי; 96 משקה; 98 עמוד; 100 גף; 102 בשל בחלקו; 103 תרופה; 104 בעלי דרגא צבאית גבוהה; 105 כוזה עץ הדעת (3,3).

מאונך:

1 אמן נודע; 2 אציל (ח); 3 רגולטור; 4 מורה; 6 בגוף האשה; 8 מסמר; 9 עכב, חשך; 12 קבוצת אנשים מייצגת; 15 סגנון באמנות; 16 הכהן הגדול בשילה; 17 קירינגן צבאי; 19 קיים; 20 חור; 21 עיפרי טרופי; 23 מבין; 24 רפנות פעמון; 26 גלריה, קומה עליונה בתיאטרון; 27 מכללה בארצות-הברית; 28 עמורה; 30 בנלי; 33 מרינאי ומהפכן רוסי; 34 גנרל אמריקאי, בעל תכנית לעזות אירופה (ש"מ); 36 מתוח;

37 בעל-חיים ממחלקת הזוחלים; 40 אליו הולכים כל הנהרות; 41 מתגורר; 44 חוט מתוח למדידה; 46 מילת-שאלה; 47 מטייל; 49 צמח תבליים; 50 חיבר בקרס; 53 עלילה, מחזה; 54 שבור; 55 שליה; 56 לועג; 58 אביון; 59 תאוה; 60 עוף מרברי גדול; 62 חרית, עוקץ; 63 לפסיקון כלבי; 66 הכל ביחד, בנוש אחד (4,2); 68 אותו

ספור עצמו מנקודות-ימבט שור נות; 71 מאס, תעב; 73 נכבר, חשוב; 76 עצמה; 77 מניפסט; 79 בגד רחב; 80 כתב-כריתות; 82 שמה; 84 כנר יהודי; 85 טנטורה; 87 נכבר מוסלמי; 90 מתכת לבנה כחלחלה; 92 סל; 94 שיערה קשה; 96 רוצה מאור; 97 בלע משקה; 98 עני; 101 לא יותר; 102 מילת-זרז; 103 ניגש.

אביגיל ינאי

מרותק אמארה

משעה אחת לאחר שקיעת החמה עד לזריחת החמה

רות, ההצקות הקטנות בתחנת-המיש' טרה, כל אלה לא השניאו על עומר את העיסוק בפוליטיקה. אני עושה את החובה הבסיסית שלי, רואג לעם שלי. הוא אומר בוהירות, פוחד שכל מילה מיותרת תאריך את תקופת-הריתוק בכמה שנים נוספות.

פיצוייה על אובדן החרות הוא מקבל ככפר. מתייחסים אליי ככבוד. גם במישפחה לא כועסים עליי, למרות שאני נטל כלכלי.

גיבור? לא. אולי קצת מיוחד. רוב המרותקים משתחררים אחרי שנה. אני יושב כאן כבר שלוש שנים, ועדיין לא רואה את הסוף.

פרופסור רות גביון, יו"ר האגודה לזכויות האזרח: "בישראל יש היום שלושה מרותקים. בשטחים — כ-30. אנחנו טוענים שריתוק אינו עונש הוגן, אם האיש הזה באמת מסוכן לביטחון המדינה, העמידו אותו למישפט פומבי והרשיעו אותו כדין. כיום עומדת לפני המרותק רק דרך חוקית אחת לביטול הריתוק: עתירה לבג"ץ."

פעמיים עתר עומר לבג"ץ. בפעם הראשונה נדחתה העתירה. בפעם השניה הושג הסכם-פשרה, שבוטל אחרי ארבעה חודשים. בימים אלה מתכוון עומר להגיש את העתירה השלישית.

במשלת הויתם שלו, לפעמים עוזר לאחי, המהנדס, כעבודות-המישור. בדרך-כלל אני קורא הרבה עיתונים וספרים. בעיקר סיפרי היסטוריה. על מצבו של העם הערבי.

"סרט הקולנוע האחרון שראיתי היה אדומים בבאר-שבע. לפני שלוש שנים. כעבר הרי אסור לי לעזוב את הבית. ככה הפכתי לצופה ארוק בטל-וויזיה."

יש לעומר חברה, המבקרת אותו בכפר. אין הוא מוכן לדבר עליה. מצטער שהוכיח את דבר קיומה. אני לא חושב על חתונה. הוא אומר, ספק בכעס ספק בניישנות. "מרותק לא יכול להקים מישפחה. איך אפרנס אשה וילדים?"

בחודש יוני השנה, חודשיים אחרי שנמסר לו הצו השישי, עתר עומר לבג"ץ. בהתערבות האגודה לזכויות האזרח הושג הסכם-פשרה, שלפיו יוכל עומר לנסוע, פעמיים בשבוע, למעבדה הפרמקולוגית בבית-החולים רמב"ם. שם החל את לימודי המאסטר ברוקחות.

ארבעה חודשים אחרי-כך, כתחילת אוקטובר, חודש צו ההגבלה בפעם השביעית. באותה הזדמנות נאמר לי עומר כי הסכם-הפשרה בוטל, וכי שוב לא יוכל לנסוע לחיפה כדי להמשיך

מודעות בטלפון

לכל העתונים בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף

03-227117/8

תן טרמפ לחייל